

رند واژه ها

شرحی بر شعر امروز (گلچین مقالات)

سالار عبدی

سرشناسه : عبیدی، سالار، ۱۳۵۸ -
عنوان و نام پدیدآور: رند واژه‌ها: شرحی بر شعر امروز (گلچین مقالات) / سالار عبیدی.
مشخصات نشر : کرج: آثار برتر، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری : ۲۱۵ ص.
شابک : ۱۲۸۰۰۰ ریال 978-600-6945-24-8

وضعیت فهرست نویسی: فیپا
یادداشت : کتابنامه: ص. ۲۱۳ - ۲۱۵.
عنوان برتر : شرحی بر شعر امروز (گلچین مقالات).
موضوع : شعر فارسی - قرن ۱۴ - تاریخ و نقد - مقاله‌ها و خطابه‌ها
موضوع : شعر فارسی - قرن ۱۴ - مجموعه‌ها
رده بندی کنگره : ۱۳۹۰ / ۲۵۵ ع / ۳۸۱۱ PIR
رده بندی دیویی : ۸۵۰ / ۶۱
شماره کتابشناسی ملی : ۱۳۵۶

رند واژه‌ها، شرحی بر شعر امروز
سالار عبیدی (مجموعه مقالات)
مدیر هنری، صفحه‌آرا و ویراستار: هدی مافی
طراح جلد: معین ماسعودی
انتشارات: آثار برتر
ناشر همکار: شانی
چاپ اول: ۱۳۹۴
تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
قیمت: ۱۲۸۰۰ تومان

مرکز پخش: میدان کرج، انتهای خیابان بیمارستان امام خمینی، مجتمع سوره، پلاک ۱۹
Salarabdi32@gmail.com سالار عبیدی ۰۹۱۰۹۴۱۸۴۱۸

فهرست مقالات

- ۷.....سخنی با خوانندگان آثارم
- ۱۲.....نقدواره ای بر هنر شاعرانگی امروز (۱)
- ۱۹.....نقدواره ای بر هنر شاعرانگی امروز (۲)
- ۲۵.....نقدواره ای بر هنر شاعرانگی امروز (۳)
- ۳۳.....نقدی بر غزل نامه محمد سلمانی
- ۴۱.....نظری و گزینی بر خیابان خواب هایی که در شعر خلیل جواد زندگی می کنند
- ۶۴.....زن در غزل مایه
- ۹۲.....نقد مجموعه غزل یک جنم از من سروده مریم آریان
- ۱۰۲.....نقدی گذرا بر مجموعه شعر کوتاه جمجمه های گیج ، سروده دالکاف
- ۱۱۳.....ضرب المثل های شری فارسی
- ۱۱۹.....نقد ویرگول ها به کنار، آمدم اما تو نبیند ، سروده آفاق شوهانی
- ۱۲۶.....یاد داشتی بر شعر کوتاه
- ۱۳۱.....سمت سرازیر پای تخت ، سروده احسن قدیمی در بوته نقد
- ۱۴۱.....عقاب قلّه پوشان سروده امیرحسین اللهیاری در بوته نقد
- مقاله سعدی (به مناسبت سال روز بزرگداشت رساله پیام آور عشق و نوع دوستی، سعدی شیرازی).....
- ۱۵۲.....شعرآستان وحید ضیایی
- ۱۶۵.....نقدی بر مجموعه شعر در بی نهایت سروده آذر نادی
- ۱۶۹.....وضعیت نابسامان ترانه سرایی در ایران
- ۱۷۵.....گروه موسیقی رستاکا ، گروهی که دیگر همه می شناسند
- ۱۸۲.....گزارشی از کم سن و سال ترین نابغه موسیقی ایران و جهان
- ۱۸۷.....خیام ؛ پرشگزر بزرگ قرن ها
- ۱۹۰.....

- ۱۹۲.....راز نامیرایی غزل پارسی
-سخنی در باب انتشار مجموعه محکمه الهی خلیل جوادی (اعتراضی عمیق
و هنرمندانه).....۱۹۶
-نقدی بر مکاره بازار هنر امروز.....۲۰۰
-فریدون آسرایی صدایی ماندگار در موسیقی ایران.....۲۰۳
-ارتقاء شعر و سیگار.....۲۰۷
-وضعیت نابسامان جشنواره ها در ایران.....۲۱۰
-منابع و مراجع.....۲۱۵

سخنی با خوانندگان آثارم

در طول این سال ها شاید مقالات و نوشته های متعددی به قلم بنده در نشریات و بسترهای مختلف کاغذی - اینترنتی خوانده اید و این مهم بیش و پیش از همه افتخاری بس بزرگ است برای صاحب این قلم که توانسته است ارا و افکار خود را در معرض خوانش مستقیم اهالی فرهنگ و هنر این سرزمین قرار دهد. آنچه برای من از جهتی دیگر حایز اهمیت و اعتبار است ، جای گاهی است که نقاد و نقادی در کشور ما باید داشته باشد و متأسفانه هنوز چنان که باید و نباید آن را کسب ننموده است! البته روز به روز با پیش رفت و حرکت به سمت جلو فصل برای این مهم هم باز و بازتر می شود و به عقیده من هر صاحب هنر و قلمی باید نا انداخته پیش از هر چیزی آن چه به هنر - حال از هر نوع و رسته ای - صراحت می دهد و بهادارش می کند ، هنر نقد است که می تواند غبار از آیینۀ هر عرض و نهانی در این وادی بزداید و به علاوه صاحب اثر را به صورت شگفت انگیز از نقادانه خواسته یا ناخواسته باعث ترقی هنرش گردد.

نقد و نقادی، هنر متعالی را رواج می دهد و محیط هنر و ادبیات را به وجود می آورد. چه بسا بعضی نقادان، موجب تحول شگرفی در نظم ادبیات و هنر شده اند. با این وجود، گروهی انتقاد را حربه عاجزان دانسته اند، حربه کسانی که چون خود از عهده آفرینندگی بر نیامده اند، به خرده گیری بر دیگران پرداخته اند. چخوف، نویسنده روسی، نقادان را چون خرمگس هایی

می داند که بر پیکر اسب می نشینند و او را نیش می زنند و از شخم زدن زمین باز می دارند!

حقیقت این است که نقد راستین، گذشته از این که گاه خود نوعی آفرینش هنری است، سازنده بوده و اهمیت فراوان دارد. بنابر این در یک کلام می توان نتیجه گرفت نقد یا بررسی ارزش ها و بهای واقعی هر اثر، با توجه به سطحی که اثر در آن وجود دارد یا شرایط زمانی و مکانی که در آن خلق شده و یا وجود دارد، موجب تعالی و پویایی اثر می شود. در حقیقت یک انتقاد کامل و به دور از غرض و مناسبت، موجب خلق و پیدایش گونه های جدیدی از آثار یا نمایان شدن گوشه های پنهان و زوایای تاریک هر اثر هنری می گردد!

البته در نقد معاصر بیش از هر چیزی بر واکنش مقدم بر نقد تاکید شده است و واکنش مقدم بر نقد، اسسباط شونده عادی از یک اثر هنری را به تصویر می کشد که ممکن است با یک نقد حرفه ای و مطابق اصول، از ریشه متفاوت باشد اما این میزان تاثیر گذاری یک اثر هنری است که مهم جلوه داده می شود نه بحث های تخصصی منتقدانه در خصوص آن اثر!

سوزان سونتاک در اوایل قرن بیستم در مقاله ای با نام رد بر تفسیر، هر نوع تحلیل هنری را آلوده کننده اثر ادبی می شمارد و معتقد است، هنر روحی خلاق و آزاد دارد که سرشار است از احساس اما نقد یک چهارچوب خشک از پیش تعیین شده دارد که به این روح خلاق و آزاد لطمه می زند و قصد دارد آن را در چهارچوب غیر قابل انعطاف خود سامان دهد و این غیر قابل توجیه است! و نتیجه این گفتارها در این باب این می شود که باید به عوض تاویل متن (هرمنوتیک) به شناخت قدرت تهییج هنر (علم اروتیک) روی آورد!

البته پیش از سونتاک ، صاحب نظران دیگری چون فیدلر ، به ارجحیت دادن جنبه جذبه در یک اثر هنری بر سایر جوانب آن تاکید کرده بودند و جذبه را شاخص اساسی برای ارزش گذاری یک اثر هنری تعریف و تعیین می نمودند!

این زیاد مهم نیست که اثر هنری از لحاظ اصول نقد مدرن تا چه اندازه ارزش مند است بل که این مهم است که چه اندازه در شما تاثیر می گذارد و جذب تان می کنند (هنر پاپ) .

دیوید یلتس ، نه در کتاب خود ، Reading & feelings ، تاثیر یک قطعه ادبی در خواننده ، واکنش خواننده پس از خوانش اثر) را مهم می شمارد و بدین سان با این روشی که بیشتر در جهت فرد گرایانه حرکت می کند می بینیم که نظریه ها نیز بیست و نه سال پیش جنبه های روان شناسی پیش می تازند! بلیک معتقد است اثر ، هشی مستقل ندارد بل که وابسته است به تاثیری که روی خواننده دارد و این محموله ذهن به خواننده به جای مولف ، به شدت ذهنی ست. سوپزکتیویته است نه اکتیویته!

و بدین سان نظریه پردازان دیگری چون مندر برن ، نلسن نظور و مقصود از یک اثر هنری را کشف هویت خواننده می دانند و با این شیوه ، سوی خواننده محوری و کم رنگ تر شدن هر باره مولف در خلق اثر و حرکت می شود اما آن چه من نیز بدان معتقد هستم این نکته است که واکنش مقدم بر نقد در واقع چیزی جدا از خود نقد نیست و همانا احساس و دانش (که یکی واکنش مقدم بر نقد را نمایندگی می کند و دیگری نقد را) ، در حقیقت هم زمان عمل می کنند و این گونه نیست که به نوبت یا یکی پس از دیگری

حادث گردند و برای نمونه ، مثال واضحی که می شود زد در دو نوع نقدی هست که از تماشای یک بازی فوتبال بین دو گروه اول تعداد کثیر تماشاگران و دوم کارشناسان و متخصصان امر صورت می گیرد. در واقع هر دو گروه با احساس و دانشی متغیر به این کار دست می زنند اما مهم این است که در هر دو طایفه ، این دو مؤلفه ، با نسبت های متغیر ، با هم عمل می کند نه پشت سر هم.

قصد و غرض بنابر ذکر این نکات که به صورت شتاب ناک و گذرا بیان شد این است که نقد چه به معنای اخص کلمه و چه به معنای تعمیم یابنده اش - ، تنها در صورتی می تواند ارزش مند باشد که کاربردی باشد یعنی هدف و غرض از نقد یک اثر هنری شناخت معرفتی زوایای پیدای و پنهان اثر است که در یک حالت دوسویه سهل و ممتنع ، همه ی حیف های خوانندگان را در برگیرد، هم خواننده عادی را در درک و شناخت پیش تر اثر که منجر به ایجاد لذت و آموزندگی می شود یاری برساند و هم خواننده خاص و حرفه ای را در شناخت و درک زوایای نامکشوف اثر یاری برساند.

البته این روش من است و در تمام نقدهایی که از این قلم خوانید اید سعی مفرط بر این شده است که از هر نوع پیچیدگی و غموض در گفتار اجتناب می شود و خواننده از هر طیف را در شناخت و درک پیش تر اثر یاری برساند به عقیده من هنر یک منتقد در همین نکته ظریف نهفته است که به خواننده بفهماند ، نقد یک اثر هنری در واقع چیزی جدای از خود اثر نیست و در امتداد آن و مکملش در جریان است. همین طور به نویسنده و مؤلف اثر نیز باید بفهماند که یک منتقد به هیچ عنوان قصد تخریب و تزلزل در پایه های زیبایی

شناسانه یک اثر را ندارد و اساساً نقدی که در جهت آموزش و روشن گری صرف نوشته نمی شود ، بهتر است نوشته نشود!

و اما در این کتاب ، تعدادی از مقالات من را که در طول این سال ها در نشریات و روزنامه های متعدد به چاپ رسیده است خواهید خواند. اکثر نقد ها نیز به حوزه شعر مربوط می شود اما نقدهایی نیز در حوزه موسیقی در این کتاب گنجانده شده است که امیدوارم مثمر ثمر باشد.

پایته این کتاب بیشتر به اصرار برخی دوستان ارج مندم به چاپ می رسد و آرزوی قلبی من خیر این است که بتواند گامی بردارد در آموزش ، تلطیف فضای نقد و تقویت و ترویج آموزه های هنری که دانستن اش به سود همگان است و به رسم معمول این قوم و با تاسی از " من لم یشکر المخلوق ، لم یشکر الخالق " ، خود را مدیون تلاش و بزرگ واری اساتید بزرگ آئینه ام می دانم که تا همیشه تاریخ حیاتم ، قدردان دست بوس شان خواهم بود! دکتر سرآمی ، دکتر حیدر حسن لو ، دکتر قاسم ، دکترباری ، دکتر شفیع کدکنی ، دکتر هشترودی ، محمد مختاری ، دکتر مهی زرقانی ، دکتر تقی پورنامداریان ، محمود فلکی ، حسین منزوی و ...

سالار عبدی

کرج